

ชื่อเรื่อง: คำศัพท์เกี่ยวกับ 'ช่าง' ในภาษาและวัฒนธรรมไทย
ชื่อ-สกุล: วิชุดา พรายยงค์
หน่วยงาน: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ปี: 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 และสารานุกรมไทย โดยศึกษาความสัมพันธ์ทางภาษาและวัฒนธรรมไทย จากคำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" ผู้วิจัยวิเคราะห์ที่มาของคำ, ความหมายของคำ โดยใช้เกณฑ์จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ.2554 และกำหนดหมวดคำศัพท์เกี่ยวกับช่างที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 และสารานุกรมไทยตามเกณฑ์ทางการศึกษาวัฒนธรรมไทย ผลการวิจัย พบคำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" จำนวน 183 คำ แบ่งเป็นหมวดคำศัพท์จำนวน 9 หมวดคำศัพท์ ตามลำดับดังนี้ 1) คำศัพท์ที่มีความหมายว่าช่าง (คำไวพจน์) จำนวน 33 คำ 2) คำศัพท์เกี่ยวกับประเภท สายพันธุ์ของช่าง จำนวน 32 คำ 3) คำศัพท์เครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับช่าง จำนวน 28 คำ 4) คำศัพท์ตำแหน่ง หน้าที่ของช่าง จำนวน 22 คำ 5) คำศัพท์เรียกอวัยวะของช่าง จำนวน 20 คำ 6) คำศัพท์เบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับช่าง จำนวน 19 คำ 7) คำศัพท์เกี่ยวกับกริยา อาการของช่าง จำนวน 17 คำ 8) คำศัพท์เกี่ยวกับประเพณี พิธีกรรมของช่าง จำนวน 10 คำ 9) คำศัพท์เกี่ยวกับอาหารของช่าง จำนวน 2 คำ การพบคำศัพท์เกี่ยวกับช่าง หมวดคำไวพจน์มากที่สุด แสดงถึงความร่ำรวยทางภาษาไทยที่มีคำศัพท์ใช้ให้เหมาะสมตามบริบทเป็นจำนวนมาก

การวิเคราะห์คำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" ด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทย คำศัพท์เกี่ยวกับช่างทั้งหมด 183 คำแบ่งเป็นคำศัพท์ที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุ จำนวน 53 คำ วัฒนธรรมทางจิตใจ จำนวน 130 คำกล่าวคือภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการบันทึกและสืบทอดวัฒนธรรมไทย คำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" ทำให้ทราบ ประวัติคำ วิวัฒนาการทางภาษา ด้านการใช้ภาษาในปัจจุบันคำว่า "ช่าง" เปลี่ยนไปจากการเป็น "ค่านาม" ซึ่งอ้างถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรม เท่านั้นไปเป็นคำ "วิเศษณ์" เพิ่มหน้าที่ใหม่ซึ่งมีความเป็นนามธรรม

คำสำคัญ: คำศัพท์เกี่ยวกับช่าง, ภาษาและวัฒนธรรมไทย, พจนานุกรม, สารานุกรมไทย

Research Title: Vocabulary to Elephants in Language and Thai Culture

Researcher: Vichuda Prayyong

Unit: Faculty of Humanities and Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University

Year: 2021

Abstract

The purpose of this research is to collect vocabulary related to 'elephant' in the Royal Institute Dictionary 2011 and Thai Encyclopedia by studying the relationship of language and Thai culture from the vocabulary related to 'elephant'.

The researcher analyzes the origin of the word, the meaning of the word by using criteria from the Royal Institute Dictionary 2011 and define the vocabulary categories related to 'elephant' found in this dictionary and the Thai Encyclopedia according to the criteria for Thai cultural education. The results of the research revealed a term related to 'elephant' of 183 words, divided into 9 vocabulary categories, as follows: 1) Vocabulary about the meaning of elephants (synonym), 33 words 2) Vocabulary of genre and species of elephants, 32 words. 3) Vocabulary of tools and appliances related to elephants, 28 words. 4) Vocabulary about positions and duties of elephants, 22 words 5) Vocabulary related to organs of elephants, 20 words 6) Miscellaneous vocabulary about elephants, 19 words 7) Vocabulary about elephant verbs, 17 words 8) Vocabulary about traditions and rituals of elephants, 10 words 9) Vocabulary about elephant's food, 2 words. Moreover, the researcher found the vocabulary about elephants in category of synonyms the most which represents the richness of the Thai language with a large number of words that are appropriate for the context.

The researcher analyzes the elephant vocabulary about relationship between Thai language and culture which found that there are 183 words of elephant vocabulary divided into 53 words of material culture and 130 words of mental culture. Thai language is a tool for recording and inheriting Thai culture. Vocabulary related to 'elephant' reveals word history and language evolution. In terms of current language usage, the word of 'elephant' has changed from being a 'noun' which refers to something concrete only into being an 'adverb' adding a new function of word which is abstract.

Keywords: Vocabulary about elephants, Thai language and culture, Dictionary, Thai Encyclopedia